

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

Ühtekuuluvusfondi projekti 2014-2020.6.01.20-0621

“Korterelamu rekonstrueerimine aadressil Kullava tee
4, Kolga”

PROJEKTIAUDIT

toetuse saaja: Kuusalu vald, Kolga alevik, Kullava tee
4 korteriühistu

rakendusüksus: Ettevõtluse ja Innovatsiooni
Sihtasutus

Lõpparuanne

CF-204/2024

21.01.2025

RAHANDUSMINISTEERIUM

KOKKUVÕTE AUDITI TULEMUSTEST

Auditi tulemus:

Auditi töörühm jõudis auditi toimingute läbiviimise tulemusena järeldusele, et toetuse saaja tegevus projekti rakendamisel on olulises osas¹ vastavuses kehtivate õigusaktidega.

Siiski tehti väheoluline tähelepanek rakendusüksusele, kuna toetuse saajat ei oldud projekti dokumentatsiooni säilitamiskohustuse lõpukuupäevast ühemõtteliselt teavitatud.

Märke struktuuritoetuse registris²

- märkustega, väheolulised tähelepanekud (RÜ-le).

Projektaudit on läbi viidud vastavuses rahvusvaheliste siseauditeerimise kutsetegevuse standarditega.

Projektauditi lõpparuanne avalikustatakse Rahandusministeeriumi koduleheküljel.

Täname auditeerivat auditi läbiviimise ajal osutatud kaasabi, vastutulelikkuse ja koostöö eest.

¹ Auditi töörühm on teostanud auditi toimingud asjatundlikult ja nõutava ametialase hoolsusega. Auditi tulemusena antakse auditeeritud objekti kohta **põhjendatud kindlustunne**, võttes arvesse võimalikku auditi riski, et isegi suhteliselt olulised ebatäpsused võivad jääda avastamata.

² **Olulised tähelepanekud** on leiud, mis omavad või võivad omada finantsmõju (st mitteabikõlblikud kulud). **Väheolulised tähelepanekud** on leiud, mis ei oma finantsmõju, kuid mille lahendamine aitab toetuse saajal vähendada riske projekti edukal elluviimisel.

A - OSA

1. Auditi objekt ja auditeeritud kulud

1.1 PROJEKTI ÜLDANDMED	
Rakenduskava	Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014-2020
Prioriteetne suund	2014-2020.6 Energiatõhusus
Meede	2014-2020.6.1 Energiatõhususe saavutamine elamumajanduses
Projekti number struktuuritoetuse registris (edaspidi SFOS)	2014-2020.6.01.20-0621
Projekti nimetus	Korterelamu rekonstrueerimine aadressil Kullava tee 4, Kolga
Toetuse saaja ja partner(id):	Kuusalu vald, Kolga alevik, Kullava tee 4 korteriühistu
Taotluse rahuldamise otsuse (otsuse muutmise) number ja kuupäev	KESF-0637, 02.09.2020 (kõrval-tingimustega taotluse rahuldamise otsus) KESF-0637, 10.08.2021 (maksete õiguse tegemise otsus).
Rakendusüksus	Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus
Projekti kulude abikõlblikkuse periood	01.06.2019-11.08.2023
1.2 AUDITI LÄBIVIIMISE INFO	
Alus	Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse § 11 lg 3 ning Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna struktuuritoetuse auditeerimise 2024. a tööplan ³ .
Eesmärk	Hinnang struktuuritoetuse eesmärgipärasele ja õiguspärasele kasutamisele vastavalt Vabariigi Valitsuse 07.08.2014. a määruse nr 127 „Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse andmise ja kasutamise auditeerimine” § 4 lõikele 1.
Auditi läbiviija(d)	Ailen Vali, Rahandusministeerium, Finantskontrolli osakond, I auditi talitus, talitusejuhataja (auditi eest vastutav isik); Grete Saarniit, Rahandusministeerium, Finantskontrolli osakond I auditi talitus, juhtivaudiitor (auditi juht).
Auditi läbiviimise aeg	25.06.2024-21.01.2025
Metoodika	Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna “Projekti auditi käsiraamat”.
Auditi toimingud	Auditi toimingute käigus projekti rakendamisega seotud isikute intervjuerimine ning järgneva analüüs ja hindamine: <ul style="list-style-type: none">• projekti tegelik teostamine,• projekti rakendamist kajastav dokumentatsioon,• kulude abikõlblikkus,• projektiga seotud raamatupidamise korraldus,• omafinantseeringu olemasolu,

³ Tööplan koostatakse lähtuvalt statistilise valimi moodustamise metoodikast, mille kohaselt on kõikidel projektidel võrdne võimalus valimisse sattuda.

	<ul style="list-style-type: none"> struktuurifondide sümboolika kasutamine.
1.3 AUDITEERITUD KULUD (auditi ulatus)	
Deklareeritud kulude aluseks olevad väljamaksed (väljamaksetaotluse SFOS nr, kuupäev, abikõlblik summa eurodes)	SFOS nr PO3027, 24.01.2022, 192 283,78 eurot.
Toetuse ja omafinantseeringu osakaal abikõlblikest summadest (%)	Toetus: 50% Omafinantseering: 50%
Valimi suurus (eurodes; % deklareeritud abikõlblikust summast) ⁴	192 283,78 eurot, 100%
Tuvastatud mitteabikõlblikud kulud (eurodes): 0 eurot	
Leitud vea määr (%) ⁵	0%

2. Piirangud

Käesolev aruanne on koostatud sõltumatuse ja objektiivsuse põhimõtetest lähtudes.

Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse § 24 punkti 10 alusel on toetuse saaja kohustatud andma audiitori kasutusse tema nõutavad andmed ja dokumendid ning võimaldama audiitoril viibida projektiga seotud ruumides ja territooriumil. Eelnevast tulenevalt järelavad audiitorid, et kõik auditi käigus esitatud andmed ning muu suuline ja kirjalik teave kajastavad projekti raames teostatud tegevusi korrektselt ja tegelikkusele vastavalt ning on piisavad projektidele hinnangu andmiseks. Täiendava, audiitoritele mitteesitatud / mitteteadaoleva informatsiooni korral oleksid audiitorite järeldused võinud olla teistsugused.

⁴ Kui ei auditeeritud valimi alusel, märgitakse valimi suuruseks väljamaksetaotluse summa eurodes ja auditeeritud kulude osakaaluks 100%.

⁵ Mitteabikõlblike kulude osakaal tegelikult auditeeritud kuludest (%). Kui auditeeriti valimi alusel, siis mitteabikõlblike kulude osakaal valimi mahust.

B-OSA

AUDITI TULEMUSED

1. Struktuuritoetuse eesmärgipärane kasutamine

Struktuuritoetust on kasutatud olulises osas otstarbekalt ja sihipäraselt, vastavalt projekti eesmärkidele ja rakendamise tingimustele.

2. Raamatupidamises kajastamine

Auditi ulatuses olevad kulud vastavad olulises osas struktuuritoetuse saaja raamatupidamise andmetele.

3. Struktuuritoetuse maht ning ajastus

Struktuuritoetuse andmine on toimunud olulises osas ettenähtud mahus ja õigeaegselt ning omafinantseering on tagatud.

4. Hangete läbiviimine

Struktuuritoetuse saaja ei ole hankija riigihangete seaduse mõistes. Toetuse saaja on toetuse saaja ostu RHR nr 238013 läbi viinud olulises osas vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

5. Riigiabi andmine

Projekt ei sisalda riigiabi andmist ega vähese tähtsusega abi.

6. Teavitamine ja avalikustamine

Struktuuritoetuse saaja on toetuse kasutamisest teavitamisel ning avalikustamisel järginud olulises osas kehtivaid õigusakte.

7. Rakendusüksusele suunatud tähelepanekud

Väheoluline tähelepanek 7.1 – Rakendusüksus ei ole toetuse saajat selgelt ja ühemõtteliselt teavitanud projekti dokumentatsiooni säilitamise lõputähtajast.

Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi STS) § 35 lg 2 järgi tuleb kulu abikõlblikkust tõendavaid dokumente ja muid tõendeid säilitada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 (edaspidi ÜSM) artikli 140 lõikele 1 neli aastat, alates selle aasta 31. detsembrist, millal 30. juuni seisuga on **kõikide**

projektis abikõlblikuks arvatud kulude alusel toetus välja makstud, välja arvatud, kui muus õigusaktis on sätestatud pikem tähtaeg. Toetuse saajat teavitab säilitamise algusest ja lõpust rakendusüksus⁶ (edaspidi RÜ).

RÜ teatas 23.05.2022 toetuse saajale (edaspidi TS) e-kirja teel, et projekti lõppmakse teostatakse 26.05.2022 ja juhtis mh TS tähelepanu projektiga seotud tõendavate dokumentide säilitamiskohustusele⁷. Samas ei toonud RÜ välja konkreetset dokumentide säilitamise tähtaja lõpukuupäeva, vaid TS pidi ise aru saama, mis kuupäeva on mõeldud sõnastusega „vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 140 lõikele 1 neli aastat, alates selle aasta 31. detsembrist, millal 30. juuni seisuga on kõikide projektis abikõlblikuks arvatud kulude alusel toetus välja makstud“. Auditi käigus ei osanud TS konkreetset kuupäeva nimetada, mis ajani tuleb dokumente säilitada, vaid kinnitas, et säilitavad dokumente rohkemgi veel, kui on nõutud tähtaeg.

Auditi hinnangul tuleb RÜ-l toetuse saajat abistada keeruliselt sõnastatud tingimuste arusaadavaks tegemisel, eriti olukorras, kus toetuse saajateks on varem toetust mitte küsinud isikud (näiteks korteriühistud, kes tavaolukorras taotlevad toetust korterelamu renoveerimiseks vaid üks kord). Dokumentide säilitamise täpne tähtaeg on oluline, seda nii siseriiklike kontrollide ja auditite kui ka Euroopa Komisjoni ja Kontrollikoja poolt läbiviidavate kontrollide tarbeks, et TS oskaks arvestada kui kaua on ta kohustatud projektiga seotud originaaldokumentatsiooni säilitama. TS kompetentsi arvestades on ülekohtune loota, et TS oma minimaalse kogemuse taustalt suudaks täpse kuupäeva RÜ saadetud viitest välja arvestada.

Hea praktika, kuidas toetuse saajat selgelt ja üheselt mõistvalt teavitada projekti dokumentatsiooni säilitamiskohustuse lõpuajast, on tuua lähenemine, mida kasutab rakendusüksus SA Keskkonnainvesteeringute Keskuses (edaspidi KIK). Nimelt edastab KIK SFOS-i kaudu toetuse saajale peale lõpparuande heakskiitmist teavituse projekti lõppemisest, kus muuhulgas tuuakse välja info „Juhime Teie tähelepanu, et tulenevalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi STS) §-st 24 olete toetuse saajana kohustatud punkti 17 kohaselt säilitama projektiga seotud dokumendid ja muud tõendid, eelkõige kulude abikõlblikkust tõendavad dokumendid kuni 31.12.2026“. Ehk siis toetuse saaja saab selge kuupäeva, mis ajani dokumente peab säilitama.

Risk rakendusüksusele:

Mittehankijast toetuse saaja, kellel puudub varasem struktuurifondide toetuse saamise kogemust, ei pruugi aru saada dokumentide säilitamise täpsest tähtajast, sest RÜ ei ole seda TS-le lihtsalt ja mõistetavalt lähtuvalt heast haldusmenetlustavast edastanud nii, et see oleks tavainimesele selgelt ja ühemõtteliselt arusaadav.

Juhul kui toetuse saaja ei ole arusaamatusest tulenevalt dokumentide säilitamise tähtajast kinni pidanud, siis sellega võib kaasneda oht, et toetus tuleb osaliselt või täielikult tagasi maksta, kuna toetus saaja ei ole oma kohustusi täitnud.

Soovitus rakendusüksusele:

Soovitame rakendusüksusel edaspidi (programmperioodil 2021-2027) toetuse saajatele selgelt ja ühemõtteliselt toetust reguleerivates õigusaktides keeruliselt sõnastatud tingimused lahti selgitada, eriti kui tegemist on toetuse saajatele seatud kohustustega.

⁶ STS § 35 lg 3: Rakendusüksus teavitab toetuse saajat käesoleva paragrahvi lõike 2 kohasest dokumentide ja muude tõendite säilitamise tähtaja algusest ja lõpust

⁷ „...Samuti juhime tähelepanu, et kõik kulu abikõlblikkust tõendavad dokumendid ja muud tõendid peavad olema säilitatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 140 lõikele 1 neli aastat, alates selle aasta 31. detsembrist, millal 30. juuni seisuga on kõikide projektis abikõlblikuks arvatud kulude alusel toetus välja makstud. Lisaks käesolevas punktis toodud dokumentide säilitamise kohustuse täitmisele vähemalt eelnimetatud tähtaja jooksul, olete kohustatud säilitama kogu toetatavate tegevuste tellimisega seotud dokumentatsiooni (s.h toetatavate tegevuste teostamiseks pakkujatele saadetud pakkumiskutsed, pakkumiskutse saatmise e-kiri, pakkumiste esitamise või pakkumise esitamisest loobumise e-kirjad, pakkumiskutse muutmisel pakkujate teavitamise e-kiri ja muud kohased tõendid), tagamaks toetuse saaja poolne riigihangete seaduse § 3 toodud nõuete täitmise kontrolli võimalikkus toetatavate tegevuste järelevalvetoimingute käigus.“

Vajadusel edastada auditeeritud projekti toetuse saajale selge säilitamiskohustuse lõpu kuupäev. Sel juhul soovitame eelnevalt konsulteerida korraldusasutusega, et muuhulgas oleks tagatud ka ÜSM-i artikli 140 lõikes 1 toodud tingimus.

Rakendusüksuse kommentaar:

Nõustume esitatud tähelepanekuga, et toetuse saajatele oleks projekti dokumentatsiooni säilitamise lõpptähtaega saanud veelgi selgemalt kommunikeerida. Selguse huvides võtame tarvitusele järgmised meetmed:

- Saadame kõikidele programmiperioodi 2021–2027 lõpetatud projektidele täiendava teavituse, kus märgime konkreetse kuupäeva, milleni dokumente tuleb säilitada.
- Tulevikus lisatakse selline teave selgelt ja üheselt mõistetavalt toetuse saajale projekti lõppmakse tegemisel.
- Kooskõlastame tegevuse ka korraldusasutusega.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja kuupäev rakendusüksuses: Kadri Haamer-Tibar, 31.03.2025

Kinnitame lõpparuande 7 leheküljel.

Auditi eest vastutav isik:

Ailen Vali
I auditi talituse juhataja
Finantskontrolli osakond

Auditi juht:

Grete Saarniit
I auditi talituse audiitor
Finantskontrolli osakond

Tallinn, 21.01.2025